

Universitätsbibliothek Wuppertal

M. Tvllii Ciceronis Opera Omnia

Cicero, Marcus Tullius

Basileæ, MDCLXXXII

Liber decimus quartus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1133)

M. TULLII CICERONIS
EPISTOLARUM
LIBER DECIMUS QUARTUS,
AD
ATTICUM.

CICERO ATTICO, 5.

DIVERTI ad illum, de quo tecum mane-
nihil perditius: explicari rem non posse
etenim si ille *talis ingenio* exitum non re-
periebat, quis nunc eperiet? quid qua-
ris? perisse omnia debebat, quod haud
scio an ita sit: verum ille gaudens: i af-
firmabatque minus diebus xx. tumul-
tum Gallicum: in sermonem se post Idus Mart. prae-
quam Lepidi, 2 venisse neminis: ad summam non posse
isthac sic abire. 3 prudentem Oppium, qui nihilo minus
illum desiderat; sed loquitur nihil, quod quemquam bo-
num offendar. sed haec haec tenus. Tu, quaso, quidquid
novi (multa autem expecto) scribere ne pigresce. in
his, de Sexto satisne certum; maxime autem de Bruto no-
stro, de quo quidem ille, ad quem divertit, Caesarem soli
tum dicere, MAGNI REFERT, HIC QUID VELIT. 3 SED
QUID QUID VOLT, VALDE VOLT idque eum animad-
vertisse, 4 cum pro Dejotaro Nicæ dixerit, valde ve-
hementer eum visum, & liberè dicere: atque etiam (ut e-
nim quidque succurrit, libet scribere) proximè cum Sestii
rogatu apud eum fuisset, expectaremque sedens quoad
vocaret, dixisse eum, 5 60 DUBITEM QUIN SUMMO IN
ODIO SIM, CUM M. CICERO SEDEAT, NEI SUO COMMODO
ME CONVENIRE POSSIT? AT QVISI QVISI QUAM EST FA-
CILIS, HIC EST: TAMEN NON DUBITO, QUIN ME MALE
ODERIT. Hæc & ejusmodi multa. Sed ad propositum,
quidquid erit non modo magnum, sed etiam parvum, scri-
bes. equidem nihil intermittam.

CICERO ATTICO, 5.

DUAS à te accipi epistolas heri. ex prior theatrum,
Publiumque cognovi, bona signa *consensus multitudi-*
nis. plausus verò L. Cassio datus, etiam facetus mihi qui-
dem vilis est. Altera epistola de Madaso scripta, apud
quem nullum 5 *φιλάνθρωπον*: tu puta. 6 processit enim,
sed minus diutius sermone enim sum recitatus. Quod
autem ad te scripseram, 7 obscure fortasse, id ejusmodi est:
debebat Caesarem secum, quo tempore Sestii rogatu veni ad
eum, cum expectarem sedens, dixisse: EGO NUNC TAM

*SIM STULTUS, UT HUNC IPSUM FACILEM HOMINEM
PUTEM MIHI ESSE AMICUM, CUM TAMDFU SEDENS
MEUM COMMODUM EXPECTET?* Habes igitur *φί-
λάνθρωπος* inimicissimum otii, id est, Bruti. In fuscula-
num hodie; Lanuvii cras; inde Asturæ cogitabam. Pilæ
paratum est hospitium: sed veslem Atticam; (verum tibi
ignosco) quarum utrique salutem.

CICERO ATTICO, 5.

TRANQUILLAE tuæ quidem litteræ, quod utinam
diutius: nam Matus posse negabat. Ecce autem
structores nostri ad frumentum profecti, cum inanes re-
diissent, tumotem afferunt magnum, Romæ domum ad
Antonium frumentum omne portari: *πικρὸν* certè: scri-
psisses enim. 9 Corumbus Balbi nullus adhuc, & mihi
notum nomen. Bellus enim esse dicitur architectus. Ad
obsignandum tu adhibitus non sine causa videris. volunt
enim nos ita putare. nescio cur non animo quoque sen-
tiant. sed quid hæc ad nos? odorate tamen Antonii *ἀ-
βασί*: quem quidem ego *εὐπύλων* magis arbitror rationem
habere, quàm quidquam mali cogitare. Tu, si quid
pragmaticon habes, scribe: sin minus, populi 10 *ἐπιση-
μοῦ* & mimorum dicta perferibito. Pilæ, & Atticæ
salutem.

CICERO ATTICO, 5.

NUNC quid putas me Lanuvii? at ego te istic quo-
tidialiquid novi suspicor. tument negotia, nam
cum Matus, quid censes cæteros? equidem doleo, quod
numquam in ulla civitate accidit, non unà cum *libertate*
Rempubl. recuperatam. horribile est quæ loquantur, quæ
minitentur; ac vereor Gallica etiam bella; ipse Sextus
quò evadat, sed omnia licet concurrant, Idus Martiæ
consolantur, nostri autem *ἡγέτες* 12 quod per ipsos confi-
ci poruit, gloriosissimè & magnificentissimè confecerunt.
reliquæ res, opes & copias desiderant, quas nullas habe-
mus. Hæc ergo ad te, ut si quid novi (nam quotidie ali-
quid expecto) confestim ad me: & si novi nihil, nostro
more tamen ne patiamur intermitteri litterulas. equidem
non committam.

CI-

1. *Ἐπιμαχίας*. Codices vulgati *affirmat*que presenti tempore: Sci-
bus verbis. *reperit* & *caus*que ita edidit Bos.
2. *Denisse nemina*. Volg. *venisse nemini*.
3. *Sed, quiaquid veli, valde valsi*. Percipiente est in Doc. & Tornes. *valsi*:
quos quo in nus sequebatur Bos. nulla causa fuit; quamquam non im-
probat vulgatam lectionem *valsi*.
4. *Cum pro Dejotaro Nicæ dixerit*. Dixeret. Longolii liber quod Vrf.
magis placet.
5. *Φιλάνθρωπος* in *puta*. Tranquillitatem & otium. Edicio-
ne vulg. *φιλάνθρωπος* in *puta* Bos. ex Doc. *φιλάνθρωπος* in *puta*

6. *Proceres enim, sed minus diutius sermone enim sum recitatus*. Ita Bos.
ex omnibus mss. suis & ex prima editione Viçor. vulg. *proceres enim, sed
minus diu sermone enim sum*.
7. *Obscure fortasse*. Ita reposuit Vell. ut etiam Germani adnotarant
pro. *obsistere fortasse* quod antea legebatur.
8. *Tranquillitatem quidem litteræ*. Ita Fabren. ex antiquo libro.
9. *Corumbus Balbi nullus adhuc*. Sic veteriores habere codices, &
Germanos adnotasse, testis est Vell. antea legebatur, *Torumbus*.
10. *Ἐπισημοῦ*. Animi significationem ex gestu.
11. *Nunc quid putas*. Quidam *numquid putas* quod probat Lambinus.
12. *Quæ per ipsos*. Volg. *per se ipsos*. A. Que

CICERO ATTICO, S.

5 **S**PERO tibi jam esse ut volumus ; quoniam quidem *ἡπιότες*, cum leviter commotus esses : sed tamen velim scire quid agas. Signa bella, quod Calvena molestē fert, se suspectum esse Bruto, illa signa non bona, si cum signis legiones veniunt ē Gallia. quid tu illas putas, quae fuerant in Hispania, nonne idem postulatūras ? 3 quid, quas Annii transportavit ? Caninium Volui, sed *μηδὲν ἰκανὸν ἀπέστειλες*. 4 A Balneatore *Φυρμὸς πολλὸς*, nam ista quidem Caesaris libertorum conjuratio facile opprimeretur, si recta sciret Antonius. Meam *stultam* ve recundiam, 5 qui legari noluerim anteres prolatas, ne de serere viderer hunc rerum tumorem ; 6 cui certē si possem mederi, deesse non deberem. sed vides magistratus, si quidem illi magistratus : vides tamen tyranni *facillites* in imperiis ; vides ejusdem exercitus ; vides in latere veterano ; 7 quae sunt *ἐπιπίπτου* omnia : eos autem qui orbis terrae custoditis non modo septi, 8 verumetiam vagi esse debeant, 9 tantum non laudari, atque amari, sed parietibus contineri. atque illi quoquo modo beati ; *εὐστα μισερά*. Sed velim scire, quid adventus Octaviae, num qui concutius ad eum, num quae *τοῦ πατριάρχου* suspicio. non puro equidem : sed tamen quidquid est, scire cupio. Hæc scripsi ad te proficiscens Astura III. Idus.

CICERO ATTICO, S.

PRIDI Idus FUNDIS accepit tuas litteras cenans. primum igitur melius esse : deinde meliora te nuntiare. odiosa enim illa fuerant, legiones venire. 11 Nam de OCTAVIO susque deque. expecto quid de Mario : quem quidem ego sublatum rebar à Cæsare. Antonii colloquium cum Heroibus nostris pro re nata non incommodum. sed tamen adhuc me nihil delectat præter Idus Mart. nam, 22 quantam Fundis sum cum Ligure nostro, discretior. Sestulii fundum à verberone Curtilio possideri : quod cum dico, de toto genere dico. QUID ENIM miltitius, quam ea nos tueri, propter quae illum oderamus ? Et utamne COSS & Tribunos pleb. in biennium, quos ille

1. Quoniam quidem ἡπιότες. Mirè consentiebant antiqui Bos. in hac lectura referenda, quoniam quidem ἡπιότες, quos lubens sequens est idque probantibus Lamb. & Torn. ex Torn. prius legebatur, ἡπιότες, idque ita restituerant Germani consentiente Vici. cum antea inane spatium relinqueretur.
 2. Cui serere. Vulg. quem serere.
 3. Quid quas Annii transportavit. Ita mss. Pall. vulg. quid eas, quas Antonius transportavit.
 4. Balneatoris Φυρμὸς πολλὸς. Conterthatio multarum multus ingens. Bos. excedendum curavit, à Balneatoris, ut erat in omnibus suis vulg. ab auctoribus, quod in cunctis & impressis & mss. codicibus quos videri fuisse refert. Vici. exceptus Germ. qui, Balneatoris, habent.
 5. Qui legari noluerim anteres prolatas. Sic mss. omnes Pall. vulg. qui legari noluerim anteres prolatas.
 6. Cui serere si possem mederi, deesse non deberem. Vici. ita castigavit, cum prius legere. 12. id se non debetum.
 7. Quae sunt ἐπιπίπτου. Ita mss. omnes Pall. vulg. quae sunt ἐπιπίπτου. Est autem.
 8. Veram & certam hic esse Manuc. conjecturam, declarat hæc scriptura Dec. vagiffi, ubi omnia tantum est vox ita, et scribi enim debuit vagi esse, ut conjecterat Man in Torn. al. aliquando d. pravius est, magis prius legebatur, magis debebant esse, quod non placebat Man. Besl. liber, magis debebant.
 9. Tanta non. Rectè Dec. tantum non, & mox, at qui, quo modo edidi. Bos.
 10. Novat. Rerum novatum.
 11. De Octavio. sive que dicitur. Lectio hæc, quom Germani animadverterant, Vici. mss. auctoritate confirmatur antea legebatur, Nam de Octavio. sive que dicitur.
 12. Quoniam Fundis sum. cum Ligure nostro, discretior, Sestulii fundum, quoniam Fundis sum. cum Ligure nostro discretior.
 13. Tugonactōus in celo esse. Dausqueius v. cl. putat deesse nega. tonem in celo. Graec. ut scribendum in celo esse. sed prior lectio est præfabilior. Graec. vetat nos discendere à vulgato ; tanquam in qua nihil sit absurdum ; mox quae auctori. contraria sit futura, addita negativa ;

veluit ? nullo modo reperio quemadmodum possim *πολιτεύειν*. nihil enim tam *σολοικος* quam 13 *τρυφονοκτοίας* in celo esse, tyranni facta defendi. sed vides COSS. vides reliquos magistratus ; si isti magistratus ; vides languorem bonorum. exultant luxuria in municipiis. dici enim non potest, 14 quanto opere gaudeant, ut ad me concurrant, ut audire cupiant 15 verba mea ea dere ; nec ulla interea decreta. sic enim *πολιτεύμεθα*, ut victos metueremus. Hæc ad te scripti apposita secunda menta plura, & *πολιτεύμεθα* postea : & tu, quid agas, quidque agatur.

CICERO ATTICO, S.

POSTIDUS Idus 16 Paullum in Cajeta vidit 17 is mi. Phi de Mario & de Rep. alia quædam sine pessima à te scilicet nihil ; nemo enim meorum. sed Brutum nostrum audio visum sub Lanuvio, ubi tandem est futurus ? nam cum reliqua, tum de hoc scire haveo omnia. Ego è Formiano exiens XVII. KAL. ut inde altero die in Puteolanum, scripsi hæc. A Cicero mihi litteræ sanè 18 *πεπωμέναι*, & bene longæ, cetera autem vel fingi possunt : *πιν* litterarum significat *dolentem*, nunc magnopere à te peto de quo sum nuper tecum locutus, ut videas ne quid ei desit. id cum ad officium nostrum pertinet, tum ad existimationem, & dignitatem : quod idem intellexi tibi videri omnino. 19 Si *ἀγών* est, volo mense Quintili in Graciam. sint omnia facillora. sed cum sint ea tempora, ut ceteri nihil esse possit, quid *honestum* mihi sit, quid liceat, quid expediat ; quæ da operam, ut illum quàm honestissimè copiosissimeque tueamur. hæc & cetera, quæ ad nos pertinebant, ut sciles, cogitabis ; ad meque aut quod ad rem pertineat ; aut, si nihil erit, quod in buccam venerit, scribes.

CICERO ATTICO, S.

TU me jam rebare, cum scriberes, 20 in Actis esse notis ; & ego accepi XVII. KAL. in diversorio Sinuesiano tuas litteras. De Mario probe : etsi doleo L. Crassini nepotem. optimè tam etiam Bruto nostro probari Antonium.

ut liquet ex variis hanc Ep. Solarum locis & orationibus Philippicis, cum enim approbatur ex tyranni, improbantur item eius facta scripta, dicta, promissa se populo odiosa.
 14. Quoniam opere. Vulg. quanto opere.
 15. Verba mea ea dere. Edidit Bos. ut erat in Scida. de vi.
 16. Paullum in Cajeta vidit. Vici. in postrema editione scriptis in Cajeta, sed veteres Bos. in Cajeta vulg. Paullum Cajeta.
 17. In Actis esse notis. Ita Vici. ex mss. pro Marii, quod antea legebatur.
 18. A Cicero mihi litteræ πεπωμέναι & bene longæ. E. πεπινός & ἐπιπινός positus in vocabulis Glossis exponitur, ejus contrarium ἐπιπινός, de indocto rudi, &c. Inde etiam τὸν πινόν, de nitore & elegantia sibi bene subacti & exercitati, usurparunt. Ex eo ἐπιπινός, pro nitido & eleganti Sic Ep. vi. 12. & 5. Ep. 17. & l. eodem Ep. 16. quibus omnibus locis ἐπιπινός & πεπωμέναι, squalorem vestustatis reddunt, interpretantur viri docti ; sed illi errant. nam nihil aliud illis verbis proprie significat quam quod oleo palæstrico unctum ac nitidum est. hinc ad orationem translata sunt, quæ tum ἐπιπινός & πεπωμέναι d. dicitur, quom multo quasi sanguine & succo palæstrico florida, colorem quemdam vitilem, a nitoremque multa arte & exercitio quaesitam præfert, qualis in corporibus exercitatis, quæque solem & oleum imbibent, cernitur. Nam quemadmodum mollia & delicata atque in umbra educata corpora, foribus & robustis, atque exercitatio ne multa firmatis & coloratis opponitur, sic oratio ἐπιπινός τῆ τευφερῆ καὶ μελοκλή. Salmaf. Πεπωμέναι. Sic legendum & ita scriptum esse, in codicibus Memm. & Torn. asserit Lamb. cumque scripturam & Corrad. notat. Vici. auctoritate mss. pro πεπωμέναι, quod & etiamnum in vulg. editionibus legitur substituit πεπινός, receptam tueret Dausqueius.
 19. Si ἀγών est, volo mense Quintili in Graciam. Scida. s. ego istunde Bos. conjicit, si ἀγών est. Lamb. legit, mense legatus videri mense Quintili in Graciam. Vulg. si ego istunde.
 20. In Actis esse notis. Vulg. in agris esse notis. 1. Junius

nium. nam quod a Juniam scribis moderate, & amice scriptas litteras attulisse, mihi Paulus dedit ad se a fratre missas: quibus in extremis erat, sibi insidias fieri; se id certis auctoribus comperisse. hoc nec mihi placebat, & multo illi minus. Regina fuga mihi non molesta. sed Clodia quid egerit, scribas ad me velim. De Byzantiis surabis, ut cetera; & Pelopem a ad te arceses. Ego, ut postulas, Bajana negotia, chorumque illum, de quo scire vis, cum perspexero, tum scribam; ne quid ignores. Quid Galli, quid Hispani, quid Sextus agat, vehementer expecto. ea scilicet tu declarabis, qui cetera. Naufeam tibi tum causam ovis dedisse facile pattebar. videbar enim mihi legenti tuas litteras requiescere paulisper. De Bruto semper ad me omnia perscribito, ubi sit, quid cogitet: quem quidem ego spero jam tunc vel solum tota urbe vagari posse. verum tamen.

CICERO ATTICO, S.

9 DE Rep. multa cognovi ex tuis litteris, quas quidem multijuges accepi uno tempore a Vestrosi liberti. ad ea autem qua requisitis, brevi respondebo. Primum vehementer me Cluviana delectant. Sed quod quaeris quid accesserit Chryppum, tabernae mihi dux corruerunt, reliquaeque rimas agunt, itaque non solum inquilini, sed mures etiam migraverunt. hanc ceteri calamitatem vocant: ego ne incommodum quidem. o Socrates, & Socratici viri! numquam vobis gratiam referam. DE IMMORTALES: quam mihi ista pro nihilo? sed tamen ea ratio adificandi in tur, consiliario quidem, & auctore Vestrosi, ut hoc damnus quatuor sit. hic turba magna est eritque, ut audio, major. Duo quidem quasi designati eos. o Dii boni! vivit tyrannis, Tyrannus occidit? ejus interfecti morte letamur, cujus facta defendimus? itaque quam severe nos M. Curtius accusat; ut pudeat vivere: neque injuria nam mori milles praestitit, quam haec pati, quae mihi videntur habitura etiam vetustatem, & Balbus hic est: multumque mecum: ad quem a veteri littera data pridie Kal. januar. cum a se Caecilium circumfederetur, & jam teneretur; venisse eum maximis copiis Paetorum Parthum. ita sibi esse eum ereptam, multis suis amissis: in qua re accusat Volcatium. ita mihi videtur bellum illud instare. sed Dolabella, & Nicias videntur. idem Balbus meliora de Gallia xxv. die litteras habebat; Germanos illasque nationes re audita de Caesare. Legatos misisse ad Aurelium, qui est praepositus ab Hirtio, se quod imperatum esset, esse facturos. quid quaeris? omnia plena pacis, aliter ac mihi Calvena dixerat.

CICERO ATTICO, S.

10 TANE VERO? hoc meus, & tuus Brutus egit ut Lanuvii esset? ut Trebonius itineribus de viis proficisceretur in provinciam? ut omnia facta, scripta, dicta, promissa, cogitata Caesaris plus valerent, quam si ipse viveret? & meministi me elamare, illo ipso primo Capitolino die, Senatum in Capitolium a Pratoribus vocari? dii immortales, quae tum opera effici poterunt, latantibus omnibus bo-

nis, etiam sat bonis, fractis latronibus? Liberalia tu accusas. quid fieri tum potuit? jam pridem perieramus. meministine te clamare, causam perisse, si funere elatus esset? at ille etiam in foro combustus, laudatusque miserabiliter: servique, & egeres in tecta nostra eum falci-bus immisi. quae deinde? ut audeant dicere, tu non contra Caesaris nutum? haec & alia ferre non possum, itaque e *γλυπτόν* cogito. Tua tamen *ὑπὸ τῆς* nausea jamne plane abiit? mihi quidem ex tuis litteris conjectanti ita videbatur. & redeo ad Tebassos, Scevas, Frangones. hos tu existimas confidere se illa habituros, *στάντες nobis?* in quibus plus virtutis putarunt, quam experti sunt. pacis isti scilicet amatores, & non latrocini auctores? at ego cum tibi de Curtilio scripsi, Sestulianoque fundo, scripsi de Censorino, de Messalla, de Planco, de Postumio, de genere toto. melius fuit perisse illo interfecto, quod numquam accidisset, quam haec videre. Octavius Neapolim venit XIII. Kal. ibi eum Balbus mane postridie; eodemque die mecum in Cumano, illum hereditatem aditurum. sed, ut scribis, *οἱ πόλιτες* magnam cum Antonio. Buthroia mihi tua res est, ut debet, eritque curae. 10 Quod quaeris, jamne ad centena Cluvianum; adventare videtur: sed primo anno LXXX. detestimus. Q. pater ad me gravia de filio, et maxime quod matris nunc indulgeat, cui antea bene merenti fuerit inimicus. ardente in eum litteras ad me misit. ille autem quid agat, si scis, neque dum Roma es protectus, scribas ad me velim; & hercule, si quid aliud. vehementes delecto tuis litteris.

CICERO ATTICO, S.

NUPRISTERNUS dedi ad te epistolam longiorem: nunc ad ea, quae proximè. 13 Velim mehercule, Altura Brutus, *14 ἀνὰ τὴν αἰτίαν* istorum scribis. an censebas aliter? equidem etiam majora expecto. cum equidem concionem lego, *DE TANTO VIRO, DE CLARISSIMO CIVI*, ferre non queo: etiam istam ad risum. sed memento: sic aliter consuetudo perdituram concionem; ut nostri illi, non heroes, sed dii futuri quidem in gloria sempiterna sint, et sed non sine invidia, ne sine periculo quidem. verum illis magna consolatio, conscientia in i & clarissimi facti: nobis quae per interfecto rege liberi non sumus? sed haec fortuna videtur, quoniam ratio non gubernat. De Cicerone, quae scribis, jucunda mihi sunt: velim, sint prospera, quod verò curae tibi est, ut ei suppediretur ad utum, & cultum copiose, per mihi gratum est; idque ut facias, teetiam rogo. De Buthrois, & tu restè cogitas, & ego non dimitto istam curam. suscipiam omnem etiam actionem, quam video quotidis faciliorem. De Cluniano, quoniam in re mea me ipsum diligentia vincis, res ad centena perducitur: 16 ruina rem non fecit deteriore, haud scio an jam *substantiorem*. Hic mecum Balbus, Hirtius, Pansa. modò venit Octavius, & quidem in proximam villam Philippi, mihi totus deditus. Lentulus Spinther hodie apud me: cras manè vadit.

Ci

1. *Juniam scribis*, Vulg. Cluviana.
2. *Ad te arceses*, Bol. m. arceses: ut temporis ejusdem sitentis verbum quod anteceditur, *surabis*.
3. *De rep.* Duo haec vocabula superiori appinguntur epistolae in vulgata editione.
4. *Cum a se Caecilium circumfederetur*, Pro, *est illi*, quod antea legebatur *Caecilium* restituit V. &.
5. *Meministi me elamare*, Ita Faern. & Ant. Augustin. vulg. *meministi me elamare*.
6. *Cum scribis*, Vulg. *cum scribis*.
7. *Ἐγὼ γὰρ ἔγωγε*, Longè lateque eerrarum.
8. *Ἰππύλλου*, Inanis & suavis, venio exposita.
9. *Redeo ad Tebassos, Scevas, Frangones*, Hanc lectionem ex antiquis etiam plurius erit. V. & Jun. ex m. Pal. *Redeo ad Tebassos, Scevas, Frangones*. vulg. *Redeo ad Tebassos, Scevas, Frangones*. Beatus Rhenanus l. II. Rerum Germanicarum indicat fuisse in m. Laurentinensi; *Redeo ad Tebassos, Scevas, Frangones*; ex quibus fingebat, *Redeo ad Tebassos, Scevas, Frangones*.

10. *Ποιζέμεν*, Item & causam cum ultio sam. Veteres libri sic referunt *PIZOBEMIN*: V. & edidit *ἰπὸ τῆς*, ut Bol. scribendum potius videatur *ἰπὸ τῆς*, cum tamen propius ad veterem scripturam accedens: reponendum censet *οἱ πόλιτες*; facile enim librarius alteram litteram omisit, quae diphthongus constabatur. V. & lectionem legitur vulgata editio, tum ex conjectura *ἰπὸ τῆς*.
11. *Quod quaeris*, Vulg. *quid quaeris?*
12. *Maxime quod matris noce*, Jun. ex. m. *matris quod maxime noce*.
13. *Velim mehercule*, Vulg. *mehercule*.
14. *Ἀνὰ τὴν αἰτίαν*, Insuperantiam.
15. *Sed non sine invidia, ne sine periculo quidem*, Irregio est scriptura: veterum eorum, quae publicae editionis, video ex illorum fide sic edidit Bol. vulgò tria illa verba desunt.
16. *Ruina rem non fecit*, V. & ex antiquis codd. in quibus erat, *ruina*, legendum conjecturam antiquis legebatur, *nam*.

CICERO ATTICO, 8.

O Mi Attice, vereor, ne nobis Idus Mart. nihil dederint prater lætitiã, & rodii pœnẽã ac doloris. quæ mihi istinc afferantur? quæ hic video? *2. ὁ σπράγξωνος καλῆς μετ', ἀπειλῆς δὲ.* Scis quam di ligam Siculos, & quam illam clientelam honestam iudicem. multa illis Cafar, neque me invito: etiã Lænitias erat non ferenda: 3. vœrumtamen, ecce autem Antonius, accepta grandi pecunia, fixit legem, à Dictatore comitis latam, qua Siculicivitas Romanis: cuius rei, vivo illo, mentio nulla. Quid? Dejotari nostri causa non similis? dignus ille quidem omnino regno, sed non per Fulviam, sexcenta similia. 4. verum illuc referor: tam clara, tamque testatam rem, tamque iustam Buthrotiam non tenebimus aliqua ex parte? & eo quidem magis, quo iste plura? Nobiscum hic perhonorificè, & amice Octavius: quem quidem sui Cæsarem salutabat, Philippus non: itaque ne nos quidem: quem nego posse bonum civem: ita multi circumstant, qui quidem nostris mortem minitantur, 5. negant hæc fieri posse: quid centes. cum Romam pervenerit, ubi nostri liberatores tuti esse non possunt? qui quidem semper erunt clari, conscientia verò facti sui etiam beati. sed nos, nisi me fallit, iacebimus, itaque exire haveo, ubi nec Pelopidæum, inquit, haud amo vel hos designatos, qui etiam decimate me coegerunt; ut ne apud aquas quidem acquiescere liceret: sed hoc mea nimis facilitatis, nam id erat quondam quasi necesse: nunc, 6. quoquo modo seres habet, non est item. Quam dudum nihil habeo quod ad te scribam: scribo tamen, non ut delectem his litteris, sed ut eliciam tuas. tu, si quid erit de ceteris; de Bruto utique, quidquid. Hæc conscripsi x. Kal. accubans apud Vestorium, hominem remotum à dialecticis, in arithmeticis satis exercitatum.

CICERO ATTICO, 8.

SERTIMO denique die litteræ mihi reddita sunt, quæ erant à te XIII Kal. datæ: quibus quæris, atque etiam me ipsum nescire arbitraris, utrum magis tumulis profestuoque, 7. an ambulatione ἀλιπυῆς delecter, est meheicule, ut dicis, utriusque loci tanta amœnitas, ut dubitem, utra anteposenda sit.

— *8. ἂν δὲ δούτως ἐπιγράψω ἔργα μέμνην. Ἄλλὰ τίλιν μὲν πῆμω, διοτρεφέας, εὐπαροῦντες Διδόμην. ἐν δὲ τῇ δὲ σιωπῆ μὲν, ἢ δούλιδω.*
quamvis enim tu magna, & mihi jucunda scripseris de D. Bruti adventu ad suas legiones; in quo spem maximam video: tamen, si est bellum civile futurum, quod certe erit, si Sextus in armis permanebit, quem mansurum esse 9. certè scio, quid nobis faciendum est, ignoro. neque enim jam licebit, quod Cæsaris bello licuit, neque huc, neque illuc, quemcumque enim hæc pars perditurum lætium morie Cæsaris putabit, (lætitiã autem a peritissimo tulimus omnes) hunc in hostium numero habe-

bit: quæ res ad eandem maximam spectat, restat, ut in castra ferri, aut, si forte, Bruti nos conferamus. res odiosa & aliena nostris ataribus, & incerto exitu belli: & nescio quo pacto tibi ego possim, mihi tu dicere.

10. Τέκνον ἔμω, ὅν τοι δὲ δότειν πάλαι μὲν ἔγραψα, Ἄλλὰ σὺν ἰμερόσιντα μετέγραφο ἔργα λόγιο.
sed hæc fors videtur, ea, quæ tantibus in rebus plus, quam ratio potest, nos autem id videamus, quod in nobis ipsis esse debet, ut, quidquid acciderit, fortiter & sapienter feramus, & accidisse hominibus meminimus; nosque cum multum litteræ, tum non minimum Idus quoque Mart. consolerentur. suscipe nunc meam deliberationem, qua felicitur: ita multa veniunt in mentem in utramque partem. 11. proficiscor, ut constitueram, legatus in Græciam? cædis impendentis periculum non nihil vitare videor, sed casurus in aliquam vituperationem, quod teip. defueris tam gravi tempore. 12. in autem mansero, forte me quidem video in discrimine; sed accidere posse suspicor, ut prodesse possim teip. Jam illa consilia privata sunt, quod sentio valde esse utile ad confirmationem Ciceronis, me illuc venire: nec alia causa profectiois mihi ul'a fuit tum, cum consilium cepi legari ab Cæsare, tota igitur hæc de re, ut foles, si quid ad me pertinere putas, cogitabis. Redeo nunc ad epistolam tuam, scribis enim esse rumores, me, ad læcum quod habeo, venditum; minusculam verò villam utique Quinto traditum, vel impenso pretio, quod introducat, ut tibi Q. filius dixerit, dorata Aquila: ego verò de venditione nihil cogito, nisi quid, quod magis me delectet, invenero. Quintus autem de emendo nihil curat hoc tenet. satis enim torquetur debitione doris: in qua 13. mirificas Egnatio gratias agit à dudenda autem uxore sic abhorret ut libero lethulo neget esse quidquam jucundius. Sed hæc quoque hæc stenus. 14. des enim ad miseram, seu nullam potius temp. M. Antonius ad me scripsit de restitutione Sex. Clodii: quam honorificè, quod ad me attinet, ex ipsis litteris cognosces; (mihi enim tibi exemplum) quam dissolute, quam turpiter, quamque ita perniciose, ut non numquam Cæsar desiderandus esse videatur, facile existimabis. quæ enim Cæsar numquam neque fecisset, neque passus esset, ea nunc ex falsis ejus commentariis proferruntur. ego autem Antonio facillimum me præbui etiam ille quoniam semel induxit animum sibi licere quod velles, fecisset nihilominus me invito, itaque meatum quoque litterarum mihi tibi exemplum.

ANTONIUS CONSUL S. D. M. CICERONI.

OCcupationibus est saltem meū, & subita tua profectio, ne cum coram de hac re agerem, 14. quam ob causam vereor, ne absentia mea levior sit apud te, quod si bonitas tua responderet quod meo, quod semper habeo de te; gaudebo. A Cæsare petti, ut Sext. Clodius restitueret: impetraui. eras mihi in animo etiam

1. *Ne edii pœnẽã ac doloris.* Vixt edidit edii plenam, quam lætitionem cum multis de causis non probat Bos cum quod in Dec. Torn. & Cruf. perspicue exaratum est edii pœnẽã quam lætitionem reuener item Lam.
2. *ὁ σπράγξωνος.* In factum pulcrum quidem, sed imperfectum.
3. *Verumtamen, ecce autem Antonius.* Hoc ordine restituit hæc vocabula Vici ante regebatur verumtamen autem autem ecce.
4. *Verum illuc referor.* Lamb. forte legendum dicit, verum me illic referre, ut vulgo, verum illuc referor, ut subaudiatur, hæc quæ dixi.
5. *Negant hæc fieri posse.* Torn. & Cruf. negant, scripsit Bos. negant id est, negant, vult negant hæc fieri posse, quod tenetur lon.
6. *Quam dudum seres habet, non est item.* Quam dudum sibi habeo, etc. Veli aliter distinguit, quoque me dicit seres habet, non est item, quam dudum. Redit habeo.
7. *An in ambulatione ἀλιπυῆς.* Numili. Hoc vocabulum Germani & Vici. ex suis codicibus & in sequentes Græcos versus per mi restituerunt.
8. *ἂν δὲ δούτως.* Sed nobis curæ non est convivio & compo-

tationi operam dare. Verum magnam eadem à love immisam intuentem ex meo mone, unque est, salvine futuri an incerturi finis.
9. *Certe sis vulg. arri. sic.*
10. *Τέκνον ἔμω.* Non tibi, nate mi, data sunt opera bellica, verum tu placida prosequere munera eloquentiæ.
11. *Perse feris in consiliis legatus in Græciam?* Hæc enim interrogatio legenda. Bos alle.
12. *in autem mansero, forte me quidem video in discrimine.* Eandem scripturam referunt Dec. & Cruf. quam & Torn. ex cuius fide Lamb. jam dudum docet in legendum esse, forte me quidem video in discrimine. vulg. su autem mansero, quidem & deo in d. sermone.
13. *Meo jano Egnatio.* Egnatio Vici. mirificas Q. Egnatio. Dec. mirificas sub Q. Equas etiam id tamquam glossa repudiat Bos.
14. *Quam ob causam.* mirificas absentia mea levior sit. Sic omnes libri veteres, quos v. dicit Lamb. Erricas Steph. tan en arbitratur legendum non veritas, absentia, etc. sed id Lamb. mines probatur.
9. Cum

vitam tum sic uti beneficia ejus, si tu concessisses. quo magis laboro, ut tua voluntate id per me facere nunc liceat. quod si duriorum te ejus misera, & afflicta fortuna probas; non contendam ego ad versus te. quamquam videor debere tueri commentarium Casari, sed mehercule, si humaniter, & sapienter, & amabiliter in me cogitaveris, scilicet pro offensa te praebebis: & vobis P. Clodium, in prima spe puerum repertum, existimate, non se infectatum esse, cum potuerit, amicos paternos, patre, obsecro te, pro rep. videri gessisse similitatem cum patre ejus, non contempserit hanc familiam. HONESTUS enim, & libentius deponimus inimicitias reip. nomine susceptas, quam contumacia. Me deinde sine ad hanc opinionem jam nunc aregere puerum, & tenero animo etus persuadere, non esse tradendas posteris inimicitias, quamquam, tuam fortunam, Cicero, ab omni periculo abesse certum habeo: tamen arbitror malle se quietam senectutem, & honorificam potius agere, quam sollicitam. Postremo meo jure te hoc beneficium rogo. nihil enim non tua causa feci. Quod si non impetro, per me Clodio daturus non sum, ut intelligas, quanti apud me auctoritas tua sis, atque eote placabiliorum probas:

CICERO ANTONIO COS. S.

QUOD mecum per litteras agis, unam ob causam malletm orationem esse, non enim solum ex oratione, sed etiam ex vultu, & oculis, & fronte (ut ajunt) meum erga te amorem perspicere potuisses. nam cum te semper amavi, primum ut tuo studio, post etiam beneficio provocatus; tum hu temporibus Resp. nihil ista commendavit, ut cariorum habeam neminem. littera vero tua, & cum amantissime, tum honorificentissime scripta, sic me affecerunt, ut non dare tibi beneficium videri sed accipere a te, ita petente, ut inimicum meum necessarium tuum, me invito servare nolles, cum ad nullo negotio facere posses. Ego vero tibi istuc, mi Antoni, remitto; atque ita, ut me a te, cum hu verbis scripseris liberalissime atque honorificentissime tractatum existimem: idque eum totum, quoquo modo serere haberet, tibi dandum putarem, tum de etiam humanitati & naturae meae. mihi enim unquam non modo acerbum in me fuit, sed ne paullo quidem iratus, aut severius, quam necessitas reip. postulavit. Accedis ut ne in ipsum quidem Clodium meum in signe odium fuerit unquam: semperque ita statui, NON ESSE INSECTANDOS INIMICORUM AMICOS, praesertim humiliter; nec hu praesidium nosmet ipsos esse spolios. Nam de puero Clodio tuas 2 partes esse arbitror, ut ejus animum, tenerem, quemadmodum scribis, hu opinionibus imbuas, ut ne quas inimicitias residere in familiis nostris arbitretur, contendit cum P. Clodio, cum ego publicam causam, ille suam defenderet. nostras concitationes vesp. judicavit. si viveret, mihi cum illo nulla contentio jam maneret. Quare, quoniam hoc a me sic petis, ut, qua tua potestas est, ea nego te me invito usurum; puto quoque hoc a me dabit, & si tibi videbitur: non quo aut xtas nostra, ab illius aetate quidquam debeat periculi suspicari, aut dignitas mea ullam contentionem extimescat: sed ut nosmet ipsi inter nos conjunctiores simus, quam adhuc fuimus. interpellantibus enim hu inimicitias, animus tuus mihi magis patuit, quam domus. Sed haec haftenus. illud extremum; ego, qua te velle, quoque ad te pertinere arbitror, semper sine ulla dubitatione summo studio faciam, hoc velim ubi penitus persuadeas.

CICERO ATTICO, S.

14 TERA NDUM eadem ista mihi. coronatus Quintus no- ster Paullibus? Parilibus? solusne? etiam addis Lamiam: quod demiror equidem; sed scire cupio, qui fuerunt alii: quamquam satis scio, nisi improbum neminem. explanabis igitur hoc diligentiu. ego autem casu cum dedissem ad te litteras vi Kalend. satis multis verbis, tribus ferme horis post accepti tuas, & magni quidem ponderis. itaque loca tua plena facietiarum, & de haresi Vestorina, & de Phario num morte Puteolano, risisse me satis, nihil est

necesse scribere. *παλιπώτερος* illa videamus. Ita Brutus Cassiumque defendis, quasi eos ego reprehendam quos satis laudare non possum, rerum ego vitia collegi, non hominum. sublato enim tyranno, tyrannida manere video. nam quae ille facturus non fuit, ea sunt, ut de Clodio: doquo mihi exploratum est, illum non modo non facturum, sed etiam ne passurum quidem fuisse. sequetur Rufio Vestorinus, Victor numquam scriptus, ceteri, quis non? cui servire ipsi non potuimus, ejus libellis paremus. Nam Liberalibus quis potuit in Senatum non venire? fac id potuisse aliquo modo: num, etiam cum venissemus, libere potuimus sententiam dicere? nonne omni ratione veterani, qui armati aderant, cum praesidium nos nihil haberemus, defendendi fuerunt? illam sessionem Capitolinam mihi non placuisse, tu testis es. quid ergo? ista culpa Brutorum? minime illorum quidem; sed aliorum *κρυπτορουν*; qui se cautos, ac sapientes putant: quibus satis tuit latari; non nullis, etiam gratulari; nullis, permanere. sed praeterita omittamus: istos omni cura praesidiumque tuamur; & quemadmodum tu praecipis, contenti idibus Mart. sumus: quae quidem nostris amicis, divinis vicis, aditum ad caelum dederunt, libertatem populo Romano non dederunt. Recordare tua. nonne meministi clamare te, omnia periisse, si ille *finere* elatus esset? sapienter id quidem. itaque ex eo quae manant, vides. Quae scribis Kalendis Junias Antonium de provinciis relatum, ut & ipse Gallias habeat, & utrisque dies prorogetur: licebitne decerni libere? si licuerit, libertatem esse recuperatam latabor: si non licuerit; quid mihi attulerit illa *domini mutatio* praeter latitiam, quam oculis cepi iusto interitu tyranni? Rapinas scribis ad Opis fieri: quos nos quoque tum videbamus. ne nos & liberati ab egregiis viris, nec liberi sumus, ita laus illorum est, culpa nostra. & hortaris me, ut historias scribam? ut colligam tanta eorum scelera, a quibus etiam nunc obsidemur? poterone eos ipsos non laudare, qui te obignatorem adhibuerunt? nec mehercule me raudusculum movet: sed homines benignolos, qualescunque sunt, grave est insequi contumelia. sed de omnibus meis consiliis, ut scribis, existimo exploratius nos ad Kalendas Junias stare posse: ad quas adero; & omni ope, atque opera entar, adjuvante me scilicet auctoritate tua, & gratia, & summa aequitate causa, ut de Buthrotiis s. c. quale scribis, fiat. Quod me cogitare jubes, cogitabo equidem: etsi tibi de deram superiore epistola cogitandum, tu autem, quasi jam recuperata repub. vicinis tuis Ma. siliensibus sua reddis. haec armis, quae, quam firma habeamus, ignoro, restitui fortasse, possunt, auctoritate non possunt.

CICERO ATTICO, S.

EPISTOLA brevis, quae postea a te scripta est, sanè mihi est hi fuit jucunda, de Bruti ad Antonium, & de eju dem ad te litteris. posse videntur esse meliora, quam adhuc fuerunt, sed nobis ubi sumus, & quod jam nunc nos confeceramus, providendum est o mirificum Bolabellam meum: jam enim dico meum; antea, crede mihi, subdubitabam, magnam *ἀναβελόγη* res habet: de saxo; in crucein; columnam tollere; locum illum sternendum locare, quid quæris? heroica: sustulisse mihi videtur simulationem desiderii, adhuc quae serpebat in dies; & inveterata, veres bar, ne periculosa nostris tyrannocionis esset. nunc prorsus assentior tuis litteris, speroque meliora: quamquam istos

299

ferre

1. Cum amantissime. Vulg. tum amantissime.

2. Partis esse. Vulg. partes.

3. Si tibi videbitur. Jun. ex duorum. mss. Pl. a sine alia adijcit verba quae desunt in omnibus editionibus: hae veros, leg. tunc hoc modo: si tibi videbitur, ut animus tuus mihi magis patuit, quam domus.

4. De haresi Vestorina. Vulg. Vestoriana.

5. De Phario summo. Bol. recte depravatisimè vulgo legitur, de Phario num morte Puteolano, quod rament sequitur est Jun. proae Phario num morte Puteolano, ut ex Doc. edidit Bol.

6. *ἀναβελόγη*. Animadversionem.

ferre non possum: qui, dum se pacem velle simulant, acta nefaria defendunt, sed non possunt *omnia simul*, incipit res melius ire, quam putaram, nec verò dilcedam, nisi eum tu me id honestè putabis facere posse. Bruto certè meo nullo loco deo: idque, etiam si mihi cum illo nihil fuisset, facerem propter ejus singularem incredibilemque virtutem. Piliæ nostræ villam totam, quæ in villa sunt, arado, in Pompejanum ipse proficiscens Kal. Majis. quam velim Bruto persuadeas, ut Asturz sit.

CICERO ATTICO, S.

VNON. descendens ab hortis Clavianis 1 in phaselum epicorum has dedi litteras, cum Piliæ nostræ villam ad Lutinum, 2 villicosque procuratores tradidissem. ipse autem eo die in Pæri nostri tyrotarichum imminēbam; perpaucis diebus in Pompejanum: post in hæc Puzæolana, & Cumana regna 3 renavigaro. o loca cetero qui valde expetenda, *interpellantium* autem multitudine pæne fugienda! Sed ad rem ut veniam, o Dolabella nostri magnam *aspicias*! quanta est *ἀνοδὸν ἔχρισ*? equidem laudare eum & hortari non desito. rectè tu omnibus epistolis significas, quid de re, quid de viro sentias. mihi quidem videtur, Brutus noster jam vel coronam auream per forum ferre posse. 4 quis enim audeat laudare, propoliã cruce, aut saxo? præsertim tantis plausibus, tanta approbatione in hunc modum? Nunc, mi Attice, me fac ut expedias. cupio, cum Bruto nostro assarim satisfecitum, excurrere in Græciam. magni interèst Ciceronis, vel mea potius, vel mehercule utriusque, me intervenire discescenti. nam epistola Leonidæ, quam ad me misisti, quid habet, quæso, in quo magnopere lætemur? nunquam ille mihi satis laudari videbitur, cum ita laudabitur; **QUOMODO NUNC EST.** non est fidentis hoc testimonium, sed potius *timentis*. 5 Herodi autem mandaram, ut mihi *ἔπιτολ* scriberet: à quo adhuc nulla littera est. vereor, ne nihil habuerit, quod mihi, cum cognossem, jucundum putaret fore. Quod à Xenonem scripsisti, valde mihi gratum est. nihil enim deesse Ciceroni, cum ad officium, tum ad existimationem meam pertinet. Flammam Flaminium audio Romæ esse. ad eum scripsi, me tibi mandasse per litteras, ut de Montani negotio cum eo loqueretur: & velim cures epistolam, quam ad eum mihi, reddendam; & ipse, quod commodo tuo fiat, cum eo colloquatur. puto, si quid in homine pudoris est, præstaturum eum, & ne pro se quodam modo dependatur. De Attica pergratum mihi fecisti, quod curasti, ut ante scirem rectè esse, quam non belle fuisset.

CICERO ATTICO, S.

IN Pompejanum veni v. Nonas Mai. cum pridie, ut antea ad te scripsi, Piliam in Cumano collocavissem. ibi mihi cenanti litteræ tuæ sunt redditæ, quas dederas Demetrio liberto prid. Kal. in quibus multa sapienter, sed tamen talia, quemadmodum tute scribebas, ut omne consilium in fortuna positum videretur. itaque his de rebus ex tempore, & coram. De Bathrotio negotio, utinam quidem Antonium conveniam: multum profectò progiam, sed non abitantur eum à Capua declinatutum. quò quidem, metuo, ne magno reip. malo venerit, quod idem L. Casari videbatur, quem pridie Neapoli affectum gra-

viter videram, quamobrem ista nobis ad Kal. Jun. tractanda & perficienda sunt. sed hæctenus. Q. filius ad patrem acerbissimas litteras misit: quæ sunt ei redditæ, cum venissemus in Pompejanum: quarum tamen erat caput, Aquilliam *non vercam* non esse laturum, sed hoc tolerabile fortasse, illud verò? se ab Casare habuisse omnia, nil à patre, reliqua sperare ab Antonio. o perditum hominem! sed *μολὴς*. Ad Brutum nostrum, ad Cassium, ad Dolabellam epistolas scripsi. earum exempla tibi misi, non ut deliberarem reddendane essent, (plurimè enim judico esse reddendas) sed quòd non dubito, quin tu idem existimaturus sis. Ciceroni meo, mi Attice, suppeditabis quantum videbitur, meque hoc tibi onus imponere patiere. quæ adhuc fecisti, mihi sunt gratissima. Librum meum illum *ἀνέκδοτον* nondum, ut volui, perpolivi. ista verò, quæ tu contrexisti, aliud quoddam leparatum volumen expectant. ego autem (credas mihi velim) minore periculo existimo contra illas nefarias partes, vivo tyranno, dici potuisse, quam mortuo: ille enim nescio quo pacto ferebat me quidem mirabiliter, nunc, quacumque nos commovimus, ad Casaris non modò acta, verum etiam **COGITATA** revocamus. De Montano, quoniam Flamma venit, videbis. puto rem meliore loco esse debere.

CICERO DOLABELLÆ

cos. suo s.

EST contentus etiam, mi Dolabella, tua gloria, fatique ex ea magnam lætitiã voluptatemque capiebam: tamen non possum non confiteri, cumulari me maximo gaudio, quòd vulgo hominum opinio socium me adscribit tui laudibus. neminem conveni, (convenio autem quotidie plurimos: sunt enim permulti optimi viri, qui, valetudine causa, in his locis conveniunt; præterea ex municipiis frequentes necessarii mei) qui ornem, cum te summis laudibus ad ealura extulerunt, mihi continuo maximas gratias agunt: negant enim se dubitare, quantum meis præceptis, & consiliis obtemperans præstantissimum te civem, & singularem Consulẽ præbeas. quibus ego quamquam verisimè 7 possum respondere, 8 quæ facias, tuo judicio, & tua sponte facere, nec cuiusquam egeri consilio: tamen neque plane assentior, ne immutavi tuam laudem, sermo à meis consiliis profecto v. d. a. n. u. neque valde nego sum enim avidior etiam, quam satis est gloria. Et tamen non alienum est dignitate tua, quòd ipsi Agamemnoni, regum regi, fuit honoratum, habere aliquem in consiliis capiendis Neotem. mihi verò gloriosum, te juvenem Consulẽ florere laudibus, quasi alumnorum d. c. p. t. n. a. e. L. quidem Casar, cum ad eum agrorum Neapolitan venissem, quamquam erat oppressus totius corporis doloribus, tamen ante, quam me plane salutavit: o mi Cicero, inquit, gratulor tibi, cum tantum vales apud Dolabellam, quantum si ego apud sorori filium valem, jam salvi esse possemus. Dolabella vero tuo & gratulor, & gratias ago: quem quidem, post te Consulẽ, solum possum verè Consulẽ dicere. dein multa de factò, a. d. e. g. e. s. t. a. tum nihil magnificentius, nihil præclarium aliud unquam, nisi reip. salutaris: atque hac una voce omnium est. A te autem peto, uti me hanc quasi falsam hereditatem aliena gloria sinas cernere, meque aliqua ex parte in societatem tuarum laudum venire patiare. quamquam mi Dolabella (hæc enim peccatis sum) libentius & omnes me as, si modo sunt aliqua mea laudes, 10 ad te transfuderim, quam aliquam partem exhauserim ex tuis. 11 nam cum te semper tantum dilexerim, quantum tu intelligere

1. In Phaselum epicorum. Vulg. in phaselum epicorum.
 2. Villicos que procuratores tradidissem. P.ignor. accuratè illo suo commentario, de Servis, emendandum putat, Villicosque & procuratores.
 3. Renavigaro. Repositio Bol. auctoribus Scid. re. n. a. g. o. p. r. e. n. a. v. i. g. a. r. o.
 4. Quæ tam and. at. laudare. propositæ. nec. aut. saxo. In omnibus, quos vidit Bol. in. ex. ar. at. um. est. quæ. tam. and. at. laudare. quod. et. an. testatur. V. et. id. que. Germani. ad. notat. on. n. v. u. l. g. quæ. tam. and. at. v. i. l. l. a. t. a. p. r. o. p. o. s. i. t. a. cruce. vel. saxo.
 5. Ne. ad. autem. mandaram. ut. mihi. ἔπιτολ. Singula. quæ. que. tanquam. tel. z. licia. percutiendo. Verba. hæc. Græcæ. fœdissimè. corrupta. testatur. Victorius. ex. antiquis. codicibus. prius. autem. pro. ἔπιτολ.

legebatur *ἔπιτολ*. V. v. u. v. e. r. i. u. s. o. r. z. l. i. b. r. i. s. u. r. a. d. s. c. r. i. p. s. e. r. a. t. *ἔπιτολ*.
 6. Ne. pro. se. quæ. dam. modo. dependatur. Hoc. ita. castigavit. Vict. vulg. at. z. lect. on. s. p. e. r. v. e. r. s. i. o. n. e. & maculis. offensus. ea. antem. talis. est. nec. se. d. quæ. dam. modo.
 7. Possum. respondere. Vulg. p. r. e. s. i. m. r. e. s. p. o. n. d. e. r. e.
 8. Respondere. quæ. faci. a. t. Vulg. r. e. s. p. o. n. d. e. r. e. t. e. quæ. faci. a. t.
 9. Omnes. me. as. Vulg. t. u. m. m. e. a. s.
 10. Ad. te. transfuderim. Quidam. libri. veteres. habent. t. r. a. n. s. f. u. s. e. r. i. m. Torn. t. r. a. n. s. f. u. s. e. r. i. m.
 11. Nam. cum. te. semper. tantum. dilexerim. Fæc. em. leg. i. d. i. l. e. x. i. 1. Ne

gese desuisti; tum hi tuis factis sic incensus sum, ut nihil unquam in amore fueris ardentius. NIHIL EST enim, mihi crede, virtute formosius, nihil pulchrius, nihil amabilius. semper amavi, ut scis, M. Brutum, propter eius summum ingenium, suavissimos mores, singularem probitatem atque constantiam; tamen idibus Mart. tantum accessi ad amorem, ut mirarer locum fuisse augendi in eo, quod mihi jam pridem cumulatim etiam videbatur. quis erat, qui putaret ad eum amorem, quem erga te habebam, posse aliquid accedere? ita enim accessi, ut mihi nunc denique amare videar, antea dilexisse. Quare quid est, quod ego te hortor, ut dignitatem & gloria servas? proponam tibi claros viros, quod facere solent, qui hirtantur? nequidem habeo clariorum, quam te ipsum. te imitare oportet, sciam ipse certare, ne licet quidem tibi jam, tansurebus gestu, non tui similes esse. quod cum ita sit, hortari non est necessaria; gratulatione magis utendum est. contigit enim tibi quod haud scio an nemini, ut summa SEVERITAS ANIMAE ADVERSIONIS non modo non irridiosa, sed etiam popularis est, & cura boni omnibus, tum infima cuique gratissima. Hoc si tibi fortuna quadam contigisset, gratularer felicitati tuae; sed contigit magnitudinem animi, tum etiam ingenii, atque consilii. legi enim concionem tuam, nihil illa sapientius, ita pedetentim tuis accessibus ad causam facti; tum recessus, ut res ipsa maturitatem tibi animadvertere omniun concessis daret. Liberasti igitur urbem periculo, & civitatem metu; neque solum ad tempus maximam utilitatem attulisti, sed etiam ad exemplum. quo facto, intelligere debes in te positam esse rem. tibi que non modo tuendos, sed etiam ornandos illos viros, a quibus initium libertatis profectum est. Sed hi de rebus coram plura propediem, ut spero. Tu, quoniam temp. nosque conservas, fac, ut diligentiissime te ipsum, mi Dolabella, custodias.

CICERO ATTICO, S.

S ERVUS me jam agitas, quod rem gestam Dolabellae nimis in caelum videar efferre. ego autem, quamquam sane probo factum, tamen, ut & tanto opere laudarem, adductus sum tuis & unis, & alteris litteris. sed forum se à te abalienavit Dolabella; ea de causa, qua me quoque sibi inimicissimum reddidit. 3o hominem pudentem! Kal. Jan. debuit; adhuc non solvit, praesertim cum te maximo aere alieno Faberii manu liberarit; & Opem ab eo petierit. licet enim joculari, ne me valde conturbatum putes. atque ego ad eum 11x. Idus litteras dederam bene mane: eodem autem die tuas litteras, vesperi acceperam in Pompejano; sane celeriter, tertio abs te die. sed, ut ad te ipso die scripseram, satis aculeatas ad Dolabellam litteras dedi: quae si nihil profecerint, putò fore, ut me praesentem non sustineat. Albiam te concessisse arbitror. De Patuleiano nomine, quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium. sed ego Erotem ad ista expedienda factum mihi videbar reliquisse: cuius non sine magna culpa vacillarunt, sed cum ipso videro. De Montano, ut scipe ad te scripsi, erit tibi tota rescura. Servius proficiscens, quod desperanter tecum locutus est, minime miror; neque ei quidquam in desperatione concedo. Brutus nolter, singularis vir, si in Senatuum non est Kal. Junii venturus, quid facturus sit in foro, nescio. sed hoc ipse melius. Ego ex his, quae parari video, non multum. Idibus Martiis profectum judico. itaque de Gratia quotidie magis & magis cogito. nec enim Bruto meo, exilium, ut scribis ipse, meditati, video quid prodesse possim. Leo-

nida me litterae non satis delectarunt. De Herode tibi assentior. Saufesi legisse vellem. Ego ex Pompejano vi. Idus Mai. cogitabam

CICERO ATTICO, S.

N ON Mai. cum essem in Pompejano, accepi binas à te litteras, alteras sexto die, alteras quarto, ad superiores igitur prius, quam mihi jucundum, oportune tibi & Barnaum litteras reddidisse. Tu verò cum Cassio, ut cetera, quam commodè autem quod id ipsum, quod memones, quatrinduo ante ad eum scripseram, exemplumque meorum litterarum ad te miseram. sed cum 7 Dolabellae amorem (sic enim tu ad me scripseras) magna desperatione affectus essem; ecce tibi & Bruti, & tuas litteras, ille exilium meditari. nos autem alium potum propiorem huic aetati videbamus; in quem mallem equidem perveni florente Bruto nostro, constitutaque rep. sed nunc quidem, ut scribis, non utrum vis, & assentiris enim mihi, nostram aetatem, à castris, praesertim civilibus, abhorriere. Antonius ad me tantum de Clodio rescripsit, meam levitatem & clementiam & sibi esse gratam, & mihi voluptati magis fore. sed Panfa furere videtur de Clodio, itemque de Dejotaro; & loquitur severe, si velis credere, illud tamen non belle, ut mihi quidem videtur, quod factum Dolabellae vehementer improbat. De coronatis cum sororis tuae filius à patre accusatus esset, rescripsit se coronam habuisse honoris Caesaris causa; possuisse luctus gratia; post rem, se libenter vituperationem subire, quod amaret etiam mortuum Caesarem. Ad Dolabellam, quemadmodum tibi dicis placere, scripsi diligenter. 9 ergo etiam ad Siccam, tibi hoc oneris non impono. nolo te illum iratum habere. Servii orationem cognosco: in qua plus timoris video, quam consilii. sed quoniam perterriti omnes sumus, assentior Servio, Publius tecum tricus est, huc enim Caerellia missa ab istis est legata ad me; cui facile persuasi, mihi id, quod rogaret, ne licere quidem, non modo non libere. Antonium si videro, accuratè agam de Buthroto. Venio ad recentiores litteras: quamquam de Servio jam rescripsi. 10 me facere magnam gratiam Dolabellae. mihi mehercule ita videtur, non potuisse major tali re, talique tempore. sed tamen, quidquid ei tribuo, tribuo ex tuis litteris. tibi verò assentior, majorem gratiam ejus fore, si mihi, quod debuit, dissolverit. Brutus, ve im, sit Astur. Quod autem laudas me, quod nihil ante de professione constituam, quam, ista quo evasura sint, videro: mutò sententiam. neque quidquam tamen ante, quam te videro. Atticam meam gratias mihi agere de matre gaudeo: cui quidem ego totam villam, cellamque tradidi; eamque cogitabam v. laus videre. tu Atticæ salutem dices. nos Piliam diligenter tuebimur.

CICERO ATTICO, S.

E POMPEJANO navi advectus sum in Luculli nostri horum. 20 spiritum vi Idus, hora ferè 111. egressus autem è navi, accepi tuas litteras, quas tuas tabellarius in Cumanum attulisse dicebatur, Nonis Mai. datas: à Lucullo postridie eadem fere hora, qua veni, vi. Idus Lanuvio datas. audi igitur ad omnes. Primum, quae de re mea gesta & in solutione, & in Albiano negotio, grata. De tuo autem Buthroto, cum in Pompejano essem, Miscenum venit Anto-

999 2 nius;

1. Ne licet quidem. Vulg. ut licet quidem.
 2. Tanto opere laudarem. Vulg. tantoperè.
 3. O hominem pudentem. Receptam lectionem retinuit Bos. quod ea auctoritate Dec. confirmaretur.
 4. Patuleiano. Vulg. Petuleiano.
 5. Suppeditatus est. Legendum putat Montagnanus suppeditatus est; sed prius retinet Jun. Lambin. dicit codicem Torn. habere, suspensivus est, mendose proflus; ipse vero legendum fortasse conjicit, quod mihi ab te expeditum est; vel quod mihi suppeditatum est.
 6. Barnaum. Vulgari libri Barnaum. Bos. m. s. Barnaum, ut edidit.
 7. Dolabella ἡ Πισσις. Vocabulum depravatum erat in omnibus Bos.

m. s. extra quam in Dec. ubi Latinis scriptum erat, atque itaq; repoluia ἡ Πισσις. Vid. pro. aris, quod antea legebatur repoluia, aris; quae etiam nunc est vulgata lectio. Bos. emendationem Iun. ex m. s. Pal. retinet.
 8. Assentiris enim mihi, nostram aetatem à castris, praesertim civilibus abhorriere. Bos. ex Cras. legit assentira: vulg. assentire enim mihi, nostram aetatem praesertim à castris civilibus abhorriere.
 9. Ergo etiam ad Siccam. Vulg. ego etiam.
 10. Me facere magnam gratiam. Hæc cum interrogatione legit Bos.

mius: inde ante discessit, quam illum venisse audissem: à quo in Samnium, vide, quid speres. Romæ igitur de Buthroto. 1 L. Antonii horribilis concio, Dolabellæ præclara, jam vel sibi habeat nummos, modo numeret idibus. Tertullæ nollem abortum, tam enim Cassii sunt jam, quam Brutum ferendi. De regina velim, atque etiam a de Cæsare illo. Perfolvi primæ epistolæ: venio ad secundam. 3 De Quintis, Buthroto, cum venero, ut scribis. Quod Cicero suppeditas, gratum. Quod errare me putas, qui temp. putem pendere à Bruto: sic se res habet. aut nulla erit, aut ab isto, istisve servabitur. Quod me hortaris, ut scriptam concionem mittam; accipe à me mi Attice, 4 *καθολικὴν θεωρητικὴν* earum rerum, in quibus satis exercitati sumus. NEMO umquam neque poeta, neque orator fuit, qui quemquam meliorem, quam se, arbitraretur. hoc etiam 5 malis contingit. quid tu Bruto putas, & ingenioso, & erudito? de quo etiam experti sumus nuper in edicto. scripseram rogatu tuo. meum mihi placebat, illi suum. quin etiam, cum, i ipsius precibus pæ me adductus, scripsissem ad eum de optimo genere dicendi, non modò mihi, sed etiam tibi scripsit, sibi illud, quod mihi placeret, non probari. puate sine quarto sibi quemque scribere. *suam cuique sponfam, mihi meam; suam cuique amorem, mihi meum.* non scite. hoc enim Attillus, poeta durissimus, atque utinam liceat isti concionari; cui si esse in urbe tuto licebit, vicinus. ducem enim novi belli civilis aut nemo sequetur, aut si sequentur, qui facile *υμάντων*. Venio ad tertiam. Gratas fuisse meas litteras Bruto, & Cassio gaudeo. itaque iis rescripsi. Quod Hirtium per me meliorem fieri volunt: do equidem operam; & ille optimè loquitur: sed vivit, habitatque cum Balbo, qui item benè loquitur. quid credas, videris. Dolabellam valde placere tibi video: mihi quidem egregiè. Cum Panfa vixi in Pompeiano. is planè mihi probabat se bene sentire, & cupere pacem. *Causam armeniam* quarri planè video. Edictum Bruti, & Cassii probo. 7 *Quæris*, ut suscipiam cogitationem, quidnam istis agendum putem: consilia *καταρτησίων* sunt; quæ in horas commutari vides. Dolabellæ & prima illa actio, & hæc contra Antonium concio mihi profecisse peramulum videtur. profus ibat res. nunc autem videmur habituri ducem; quod unum municipia, bonique desiderant. Epicuri mentionem facis, & audes dicere *μη πολυπραγῶν*? non te Bruti nostri *καταρτησίων* ab ista oratione deterret? 8 *Q. Filius*, ut scribis, Antonii est *δεξιτέλλα*. pereum igitur, quod volumus, facile auferemus. exspecto, si, ut putas, L. Antonius 9 produxit Octavianum, qualis concio fuerit. 10 Hæc scripsi citatim, statim enim Cassii tabellarius. eram continuo Piliam salutaturus: deinde ad epulas Vestorii, navicula. Atticæ plurimam salutem.

CICERO ATTICO, 5.

10 **C**UM paullo ante dedissem ad te Cassii tabellario litteras, v. Idus venit noster tabellarius, 11 & quid portenti simile sine tuis litteris. sed citò conieci. Lanuvii te fuisse. Eros autem festinavit, ut ad me litteræ Dolabellæ

1. L. Antonii horribili concio. Ita emendavit Vict. pro contentis, quod antea legebatur.
 2. De Cæsare illa. Si comes m. referro a ferit Vict. qui tamen aliquid mendicare latere susp. carus.
 3. De Quintis Buthroto. Scripsit Bol. de Quintis auctore Cruf. Vict. pro de Quintis de Buthroto, quod antea legebatur; ex veteribus libris, de Quintis Buthroto cast. g. abt.
 4. Καθολικὴ θεωρητικὴ. Perceptum artis, quod in omnes conveniat, regulam generalem.
 5. Malis coniugis. Vult. coniugis.
 6. Se bene sentire. Pro se assentire, quod antea legebatur, sicut ferunt, reposita Vict.
 7. Quæris ut suscipiam cogitationem. Lamb. dicit videri potius Cogitationem scripsisse quod cogitatio, & ex eo factum esse. quod quæris.
 8. Q. Filius, ut scribis Antonii est δεξιτέλλα. In vulg. deest nomen. Atticæ sic enim legitur Q. Filius δεξιτέλλα.
 9. Produxit Octavianum, qualis concio fuerit. Hæc scripsit, &c. In vulg. ex deest. P. A. περιλάμβανον, qualis concio fuerit hæc scripsit, &c. p. præ-

la perferrentur, non de re mea, (nondum enim mea acceperat) sed rescripsit ad eas quarum exemplum tibi miseram. sanè luculente. Ad me autem, cum Cassii tabellarius dimisisset, statim Balbus. o dii boni, quam facile perspiceres *timere otium!* & nosti virum, quam tectus: sed temen Anonit consilia narrabat; illum citeumire veteranos, ut acta Cæsaris sancirent: idque se facturos esse jurarent, ut rata omnes haberent: eaque Duumviri omnibus mensibus inspicerent, questus est etiam de sua invidia; eaque omnis ejus oratio fuit, ut amare videretur Antonium, quid quæris? nihil sinceri. mihi autem non est dubium, quin res spectet ad castra. acta enim illa res est animo virili, consilio puerili. quis enim hoc non vidit, regni heredes: relicti? quid autem absurdus, *Hoc memore, alterum in meum non ponere?* quin etiam hoc ipso tempore multa 12 *καταρτησίων*. Pontii Neapolitanum à matre tyrannocioni possideri? legendus mihi sapius est Cato major, ad te missus. *ΑΜΑΚΤΟΡΕΜ* enim me senectus facit. stomachor omnia te mihi quidem 13 *βελτίονα*. viderit juvenes, tu mea curabis, ut curas. Hæc si tripli seu distavi, apposita secunda mensa, a; ud Vestorium postridie apud Hirtium cogitabam: & quidem 14 *περιλάμβανον* sic hominem traducere ad optimateis paro. 15 *λῆρος πολλός*. nemo est istorum, qui otium non timeat. 16 quate talaria videamus, quidvis enim potius quam castra. Atticæ salutem plurimam velim dicas. Exspecto Octavii concionem, & si quid aliud; maxime autem e quod Dolabella tinniat: an in meo nomine tabulas novas fecerit.

CICERO ATTICO, 5.

CERTIOR à Pilia factus, mitti ad te Idibus tabellarios. 22 Citatum hoc nescio quid exaravi. nunquam igitur scite te volui, me hinc Arpinum XVI Kalend Jun. edigitur mittes, liquid erit posthac: quamquam ipse jam jamque adero. cupio enim ante, quam Romam venio, odorari diligentius, quid futurum sit. quamquam veteror. ne nihil conjectura aberrem. minime enim obturum est, quid istii moliantur (meus verò discipulus qui hodie apud me cenat, valde amat illum, quem Brutus noster laucavit) & si quæris, (perspexi enim planè) *τιμὴν otium:* *καταρτησίων* autem hanc habent, eamque præ se ferunt, *VIKUM CLARISSIMUM* interfectum, totam temp. illius interitu perturbatam: irrita fore, quæ illa egisset, 17 simul ac desistemus timere: *elementaria* illi malo fuisse, qua si 18 usus non esset, nihil ei tale accidere potuisset. Mihi autem venit in mentem, si Pompejus cum exercitu firmo veniat, quod est *σύλαγγ*, certè fore bellum, hæc me species, cogitatioque perturbat, neque enim jam, quod tibi tum licuit, nobis nunc licebit. nam *απερὶ* laxati sumus. deinde habens in ore, nos ingratos, nullo modo licebit, quod tum se tibi licuit, & multis. 19 *φαινοσφοσσηπτιον* ergo, & *εὐκρίτος* in castra? milles *μορι* melius, huius præsertim a tati. itaque me Idus Mart. non tam consolantur, quam antea: magnum enim mendum continent. et si illi juvenes.

1 κἀμοις:

quàm quod vocem *φαινοσφοσσηπτιον* pro *φαιρις*, reposita.
 10. Hæc scripsit citatim statim enim. &c.] Post verbum scripsit, addidit Bol. ad verbum citatim, ut d. feret in Cruf. exaratum repetit vulg. *hæc scripsit statim enim* &c.
 11. Et quidem, portanti simile.] Germanis primum, dein Lamb. ex Tor. hæc restitucio debetur.
 12. Καταρτησίων. Subabsurda.
 13. Βελτίονα. Vita feliciter acta est.
 14. Περιλάμβανον. Quisquis superest, hic, sextum.
 15. Λῆρος. Negz multæ.
 16. Quæ talaria viderimus.] Vulg. induamus, quod & domus Gifan. in Obse. nationibus suis Linguz Latine, fide veterum librorum.
 17. Simul ac desistemus timere.] Facit. desistemus, quod Fulv. magis placeo.
 18. Usus non esset.] Vol. egisset.
 19. Φαινοσφοσσηπτιον. Reteclo vultu & appetit facit procedendum.

ἰσχυροῖς ἐν ἰσχυροῖς τὸν δ' ἀπαιτοῦντι ἐν φόβῳ.
sed, si tu melius quippiam speras, quod & plura audis, & interes consiliis; scribas ad me velim, simulque cogites, quid agendum nobis sit super legatione votiva. equidem

in his locis moneor à multis, ne in Senatu Kalend. dicuntur enim occultè milites ad eam diem comparari, & quidem in istos, qui mihi videntur ubivis auxiliari, quam in Senatu, fore.

Ε. Ἀλλοῖς ἐν, Aliis in bonis dedecus hoc, detrudunt ad se.

M. TULLII CICERONIS
EPISTOLARVM
LIBER DECIMVS QVINTVS,
AD
ATTICUM.

CICERO ATTICO, S.

FACTUM malè de Alexione. incredibile est, quanta me molestia affecerit; nec merchule ea ex parte maximè, quod plerique mecum. ad quem igitur te medicum conferes? quid mihi jam medico? aut si opus est, tanta inopia est? amorem erga me, humanitatem, suavitatemque desidero.

etiam illud; quid est, quod non pertimescendum sit; cum hominem temperantem, summum medicum, tantus improviso morbus oppresserit? sed ad hæc omnia una consolatio est, quod EA CONDITIO NE nati sumus, ut nihil, quod homini accidere possit, recusare debeamus. De Antonio, jam antea tibi scripti, non esse eum à me conventum. venit enim Misenum, cum ego essem in Pompeiano; inde ante profectus est, quam ego eum venisse cognovi. sed casu, cum legerem tuas litteras, Hirtius erat apud me in Puteolano: ei legi; & egi: primum quod attinet, nihil mihi concedebat: deinde ad summam, arbitrum me statuebat non modò hujus rei, sed totius consulatus sui. Cum Antonio autem sic agemus, ut perspiciat, si in eo negotio nobis satisfecerit, totum me futurum suum. Dolabellam spero domi esse. Redeamus ad nostros: de quibus tu bonam spem te significas habere propter editorum humanitatem. ego autem perpexi, cum à me xvii. Kal. de Puteolano Neapolim Pantæ conveniendi causa proficisceretur Hirtius, omnem ejus sensum. 2. sed duxi enim, & ad pacem sum cohortatus. non poterat scilicet negare, se velle pacem; sed non minùs se

ma timere quam Antoni: & tamen utrosque non sine causa praesidium habere; se autem utraque arma meturo. quid quaeris? ἔδδιν ὕπερ. 3. De Q. filio tibi assentior: patri quidem certè gratissima & bellissima tua litteræ fuerunt. 4. Cærellæ verò faciliè satisfeci: nec valde laborare mihi visa est: & si illa, ego certè non laborarem. istam verò, quam tibi molestam scribis esse, auditam à te esse, omnino demitor, nam quòd eam collaudavi apud amicos; audientibus & tribus filiis ejus, & filia, ὁ δ' ταυτὸ ἐστὶν αὐτῷ. quid est hoc? quid est autem, cur ego personatus ambulem? parumne facta persona est ipsius senectutis? Quod Brutus rogar, ut ante Kalend. ad me quoque scripsit: & fortasse faciam, sed planè, quid velit, nescio. quid enim illi asserere consilii possum; cum ipse egeam consilio? & cum ille suæ immortalitati meliùs, quam nostro otio, consuluerit? de regina, rumor exstinguetur. De Flamma, obsecro te, si quid potes. 7. Here dederam ad te litteras exiens è Puteolano, divertentemque in Cumana, ibi pænè valentem videram Piliam, quin etiam Baulos Cumis eam vidi. venerat enim in funus: cui funeri ego quoque operam dedi. Cn. Lucullus familiaris noster, matrem efferebat. mansi igitur eo die in Sinuessano: atque inde mane postridie Arpinum proficiscens, hanc epistolam exaravi. erat autem nihil novi, quod aut scriberem, aut ex te quaerem; nisi forte hoc ad rem putas pertinere: Brutus noster misit ad me orationem suam, habitam in concione Capitolina; petivitque à me, ut eam nec ambitosè corrigere ante, quam ederet. est autem oratio scripta elegantissimè sententiis, verbis, ut nihil possit ultra, ego tamen, si illam causam habuissem, scripsissem

Q99

plissem

1. Deinde ad summam. Sic legendum auctore Lamb. non, ad summam ut vulgo legitur quod tamen retinet Ion. ex mss. Pal. sicque legit ad summam adition. etc.
2. sed duxi enim, & ad pacem sum cohortatus. Visi hujus loci restitutio debetur. oris legebat: corruptissimè, sed duxi enim & ad pacem.
3. De Q. filio tibi assentior: patri quidem certè gratissima & bellissima tua littera fuerunt. Vulg. De Q. filio assentior patri quidem gratissima, & bellissima fuerunt.
4. Cærellæ. Vulg. Cærellæ.
5. Tribus filiis ejus, & filia. ἔδδιν ἕκ τῶν αὐτῶν. Germani & Visi locum hunc restituere non valentes, inane tamen spatium replerunt, appositis characteribus. Græcis in veteri exemplari reperit. Bos. ex Cras. in quo erat, ὅτι τὰ τοῦ ἐκ τοῦ τοῦ, emendavit

ἔδδιν ἕκ τῶν αὐτῶν Torn. codex τὸ ἐκ τῶν, unde Lamb. τὸ ἐκ τῶν αὐτῶν Ion. mss. Pal. fide nixus legit, τὸ ἐκ τῶν αὐτῶν, vulg. ἐκ τῶν αὐτῶν τῶν αὐτῶν.
6. Ὅτι ταυτὸ. Non idem ex eodem.
7. Here dederam. Vulg. heri dederam. Ceterum initium est epist. in mss. Pal. referente Iun. cui rectè videtur.
8. Baulos Cumis eam vidi. Torn. & Cras. Baulos Cumis: und. correctis Bos. Baulos cumis. Lamb. planè Cumis eam vidi. Corrad. x. si quid clariss. Cumis. etc. Iun. ex mss. comparatione legi oportere conjicere paulum Cumis, etc.
9. Nec ambitosè. Scripsit, nec ambitosè. Bos. ex Cras.

1. 17.